

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1084485/1

בבית הדין הרבני הגדול ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב אליעזר איגרא, הרב שלמה שפירא, הרב ציון לוז-אילוז

המערער: פלוני (ע"י ב"כ טו"ר דוד חסן)

נגד

המשיבה: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד דוד אביטל)

הנדון: ביטול הסכם גירושין על ידי הצדדים והחלטות ביה"ד

פסק דין

בפנינו ערעור על החלטת בית הדין האזורי מיום ט' באייר תשע"ו (17/05/2016), שלפיה, הסכם הגירושין שנערך על ידי הצדדים מיום י"א בסיון תשע"ג (20/05/2013) מבוטל. הטיעון המרכזי שבפני המערער הוא העדר החלטה מפורשת המורה על ביטולו, ולכן לטענתו, סידור הגט בפועל היה על בסיס ההסכם הנ"ל, ויש לפעול על פי האמור בו.

לאחר שמיעת דברי הצדדים, ולאחר העיון בסיכומי הצדדים, ולאחר העיון בחומר שבתיק, ובכלל זה פרוטוקולי הדיון הרבים בתיק האזורי, בית הדין דוחה את הערעור על הסף.

ממהלך כל הדיונים שלאחר ההסכם, אותו מבקש המערער להקים לתחייה, עולה תמונה ברורה: **הצדדים ובכלל זה המערער עצמו** התייחסו להסכם הראשוני כבטל ומבוטל, נערך מו"מ ארוך בין הצדדים, הועלו לפרוטוקול הסכמות חדשות שיהוו בסיס להסכם, הסכמות שלא הבשילו לידי הסכם, דבר שהביא להמשכת המו"מ בין הצדדים. אך העולה מכל האמור שהצדדים איינו את ההסכם עליו הוגש ערעור זה.

לטעון בפנינו שסידור הגט על ידו היה על בסיס ההסכם המדובר, הוא ניסיון להתל בבית הדין.

ברור לנו שמדובר בניסיון להשתמש בפורמליסטיקה משפטית מלאכותית כדי להצדיק את הערעור וכדי לנסות לעשות עושר ולא במשפט.

הטיעון של המערער, שכביכול, העדר החלטה מפורשת שההסכם הוא בטל, מעידה על קיומו של ההסכם, כמוהו, כמי שמבקש לטעון על אדם שהלך לעולמו שהוא חי וקיים, על אף שהטוען השתתף בהלווייתו, וניחם את אבוליו ואף הספיד אותו באזכרתו, רק בגלל שלא קיימת תעודת פטירה המעידה על פטירתו. ברור לנו, שהמערער עצמו התייחס להסכם הראשוני כהסכם ששבק חיים, לאור כל התמורות שחלו לאחריו. יש לנו יסוד להניח, שייטכן, שטיעון זה עולה רק כדי לזכות בהשבתם של אותם 100,000 ₪ שניתנו על ידו לצורך המימוש של אותו ההסכם.

אמנם לא נכחד שמהשתלשלות העניינים אז, ייתכן ואכן הייתה מחשבה ראשונית מצדו של המערער לקיים את ההסכם שהוזכר, ולכן ראה בתשלום אותו סכום את תחילת מימושו. אבל גם

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ביחס לזה, הדברים ברורים. המערער עצמו בטיעונו בלשכת ההוצל"פ (כפי שעולה מהחלטת הרשמת מתאריך ו' בניסן תשע"ו (14/04/2016)) ביקש להחשיבם כדמי מזונות, דבר המוכיח שהוא בעצמו נטש את המחשבה הראשונית הזו.

מכל ההחלטות של בית הדין האזורי שבאו לאחר אותו הסכם, המדברים כל הזמן על הסכמות אחרות לחלוטין (בעיקר ביחס לדירה), מקופל גם ביטולו של ההסכם, אף אם דבר זה לא נאמר מפורשות. וכי מה טעם לערוך הסכם חלופי ולהביאו לידי ביטוי בהחלטות שיפוטיות, אם ההסכם הראשון חי וקיים, והוא זה שמחייב את הצדדים ועל בסיסו הם יתגרשו. אכן, ראוי היה שתהיה אמירה מפורשת שכזו במסגרת ההחלטות השיפוטיות, אבל העדרה של אמירה שכזו לא מעידה על קיומו של ההסכם אלא אדרבא איפכא, על בטלותו הברורה, עד כדי כך שלא היה צורך לאומרה.

העובדה שהמערער לא העלה טיעון שכזה בתגובה כל שהיא לכל אותם ההחלטות ורק לאחר הגירושיין הוא "נזכר" בכך מעידה כמאה עדים, שגם הוא התייחס להסכם הראשוני כבטל ומבוטל.

מאחר וברור לנו, שגם למערער הדברים ברורים, איננו רואים צורך להאריך למנות ולהצביע על הראיות הרבות בחומר שבתיקי הצדדים המביאים למסקנה זו, רק נפנה לנספחים המצויים בסיכומי המשיבה, שמתעדת את כל ההחלטות ואת כל הפרוטוקולים, כפי שהם, ולעובדות המתוארות בהחלטת בית הדין נשואת הערעור והסמוכות לה, שלא הוכחו, ומצביעות על השתלשלות העניינים בין הצדדים בכל הנוגע להסכם הגירושיין ביניהם. גם מהם ניתן להיווכח שההסכם הראשון בטל, ודי בכך, וד"ל.

זאת ועוד, החלטת בית הדין נשואת הערעור יכולה לשמש, הן כפרשנות להחלטות ההם, שלפיה כלול בהם גם ביטול ההסכם הראשוני, והן כתוספת המבהירה, שמעבר לאמור בהחלטות יש להוסיף את בטלות ההסכם הראשוני.

סמכותו של בית הדין שנתן את ההחלטה לפרש את החלטתו, וגם להוסיף עליה תוספת שהושמטה באקראי, כבנידון דידן, ככל שהתוספת אינה סותרת את האמור בהחלטה אלא מבהירה אותה אינה ניתנת לפקפוק (ונציין לעיין ב"סדר הדין בבית הדין הרבני", שוחטמן, כרך ב' עמ' 1173, ואילך).

אולם, באשר לטיעוניה של המשיבה (הן בתגובתה לערעור והן בסיכומיה), שנפלו פגמים בכריחת החוזה, נוכל לומר, שאילולי הדברים שלעיל, ייתכן והיינו דוחים את הטיעונים הללו.

נטל ההוכחה הרובצת על מי שמבקש לבטל הסכם חתום, הסכם שאף אושר בבית הדין, על סמך פגמים בכריחת החוזה, הוא הרבה יותר קיצוני ממה שהציגה בפנינו המשיבה, אבל לא ראינו צורך להתייחס לטענה זו במסגרת זו.

סוף דבר, על בסיס כל האמור, בית הדין קובע:

א. הערעור נדחה על הסף, והחלטת בית הדין האזורי, שלפיה ההסכם הראשוני בטל ויש לערוך הסכם חלופי, בעינה עומדת.

ב. בית הדין מחייב את המערער בתשלום הוצאות משפט למשיבה בסך 10,000 ₪ ובתשלום הוצאות לקופת המדינה בסך 2,000 ₪.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ג. החיובים האמורים בסעיף ב' ישולמו מדמי הערכות שהופקדו בבית הדין, ועל המזכירות לפעול בהתאם.

ד. בית דין מורה על סגירת התיק.

פסק הדין מותר לפרסום לאחר השמטת פרטי הזיהוי של בעלי-הדין.

ניתן ביום ה' בכסלו התשע"ז (05/12/2016).

הרב ציון לוז-אילוז

הרב שלמה שפירא

הרב אליעזר איגרא